

AMOR

אמור, המיצב האודיו-ויזואלי של המוזיקאי אביעד סינמנס ואמן הווידיאו דור זליכה לוי, חוקר מצב רגשי שמכונה Saudade, מילה בפורטוגזית המתייחסת להבעת המלנכוליה המתוקה המתלווה להבנה שמושא הגעגוע העמוק שלנו – כבר לא ישוב אלינו. זוהי הוויה אוניברסלית, כמובן, אלא שהפורטוגלים הפליאו לכנותה בשם – והשם הפך לתרבות שלמה, ל"דרך החיים הפורטוגזית".

מוזיקלית, ראשיתו של ה-Saudade בתריסר הספינות שיצאו מפורטוגל ובדרך המקרה "גילו" את ברזיל. המוני הפורטוגלים שעזבו את מולדתם לטובת העולם החדש השאירו אחריהם המוני פורטוגלים שאיבדו את אהוביהם, אובדן שקיבל את ביטויו במועדוני הפאדו, בשירת הנשים העצובה לבעליהן שהפליגו למרחקים. סגנון ה-Saudade המוזיקלי הוא אפוא הלחם שנוצר באוקיינוס הרחב שבין מועדוני הפאדו בפורטוגל לבוסה נובה הברזילאית, הסמבה העצובה. למרבה האירוניה – שרק ממחישה את משמעות המילה – שיר ה-Saudade המפורסם ביותר הוא דווקא חלוץ הבוסה נובה של ג'או גילברטו, Chega de Saudade, או "לא עוד Saudade".

אמור, המוצג כעת בגלריה Room 25, התחיל כיצירה מוזיקלית שכתב אביעד סינמנס. סינמנס האזין לעשרות שירים שה-Saudade מוטיב מרכזי בהם, וביקש להבינו כתדר מופשט ולא כנושא קונקרטי. תדר זה מתבטא בצבע, בנובה ובאורך תווים, ולא בדינמיקה של התפתחות נרטיבית מובחנת. למרות ההשראה שקיבל מיצירות קיימות, הטונים והטקסטורות שאנו שומעים מבטאות את קולו של סינמנס, את ה-Saudade שלו. סינמנס יצר שטיח קולי, שלתוכו שיבץ סימפולים משירים פופולריים; אך סימפולים אלו עוברים דרך מסננת העיבוד הייחודית שיצר ובמידה רבה נאבדים בתהליך – כך שגם היצירה עצמה היא מעין Saudade ליצירות קודמות. זהו התדר הקולי שסינמנס ביקש לייצר. השכבות המוזיקליות השונות הבוקעות מהרמקולים כמעט ועומדות תלויות בחלל. תנועתן במרחב עדינה. אין עלייה או ירידה. אין קתרזיס. רק Saudade.

כאשר סינמנס השמיע לדור זליכה לוי את יצירתו החדשה, האחרון תהה אם ניתן יהיה לערוך שחזור דומה ל-Saudade בעבודת ווידאו. נוכחותה האוניברסלית של המילה בתרבות הפופולרית הגיעו אותו לחפש את הביטויים החזותיים שלה בסרטים שוברי-קופות, שמייצגים תפיסה רווחת ובנאלית יותר לרגשות כמיהה רומנטיים.

כל מה שהיה זמין לזליכה לוי כחומר דיגיטלי, היינו כל מה שניתן לדגום ולעבד, הפך לחומר גלם שמתוכו חילץ את הפריימים המבטאים את התדר הדיגיטלי שחיפש; שניות ספורות שהופכות לאובייקטים של Saudade. באמצעות התמקדות בשברירי תנועה, במבט ובמחוות גוף, הוא מציג את הדומה שבין מושאי ה-Saudade השונים, את מבנה העומק המשותף לחוויה. מתוך הפריים האופקי הוא חותך מבט אנכי, "story" בו הוא מאט את השניות המעטות שבחר לגזור מהמקור עד שהן מתפרקות מזהותן הפרטנית וזולגות לכדי צבע ותנועה. הדמויות, שנלקחו מסרטים שצולמו בתקופות ובארצות שונות, נראות כמעט זהות, ללא קונטקסט ופרספקטיבה. הן מרחפות-נוזלות כמעין Saudade קולקטיבי, כסך כל האובדן האנושי.

אמור הוא שיתוף פעולה נוסף של צמד היוצרים, שהציגו יחד את "מקאמאת" במוזיאון תל אביב לאמנות.

חנית אמה ורנר | emma@room25.il

התערוכה התאפשרה הודות לתמיכתם הנדיבה של מתי ברזיל, יצרנית הרמקולים הישראלית Morel ופלטפורמת האמנות הדיגיטלית Nlio.

Room 25

AMOR

"Amor" The audio-visual installation by musician **Aviad Zinemanas** and video artist **Dor Zlekha Levy**, set out to investigate a specific emotional condition named Saudade.

A Portuguese word that expresses the sweet melancholy accompanying the recognition that the object of our deepest yearning will no longer return. It is, of course, a universal experience, but the Portuguese have managed to give it a name, which has become an entire culture, a "Portuguese way of life."

Musically, Saudade began with the dozens of ships that set sail from Portugal and coincidentally "discovered" Brazil. The masses who then left their homeland for the New World left behind scores of Portuguese who lost their loved ones, a loss expressed in the Fado clubs with the mournful keening of women for the husbands who had sailed off. The musical style of Saudade is, therefore, a portmanteau created in the vast ocean between the Portuguese Fado clubs and the Brazilian Bossa nova – the sad samba. Ironically, the most famous Saudade song is one of the first Bossa nova songs ever to be recorded: Joao Gilberto's Chega de Saudade, or "no more Saudade."

Amor, now showing at the Room 25 Gallery, started as a musical work composed by Aviad Zinemanas. Zinemanas listened to dozens of songs featuring Saudade as a key motif, trying to understand it as a reduced frequency and not a particular theme. This frequency is expressed in color, pitch, and length of notes, and not in the dynamic of specific narrative development. Despite the inspiration from existing works, the tones and textures we hear express the voice of Zinemanas, his very own Saudade. Zinemanas created an audio track onto which he embedded samples from popular songs. Still, these samples went through a unique processing filter and were largely lost in the process – so that the work itself is a sort of Saudade for previous musical works. The various musical layers emerging from the speakers almost hang still in the air, keeping the auditory frequency Zinemanas tried to create. Their movement in space is gentle. There are no peaks or plummets. No catharsis. Just Saudade.

When Zinemanas played his new work for Dor Zlekha Levy, the latter wondered whether he could create a similar reconstruction of Saudade as a video work. The word's universal presence in popular culture prompted Zlekha Levy to search for its visual manifestations in blockbuster movies, which represent a more banal and popular perception of romantic yearning.

Everything available to Zlekha Levy as digital material - meaning everything that could be sampled and processed - became raw material, out of which he extracted the frames that expressed the digital frequency he desired, moments that became objects of Saudade. By focusing on fragments of movement, expressions, and physical gestures, he presents the similarity among various objects of Saudade and exposes the structure of the shared experience. Out of the horizontal frame, he cuts a vertical view – a "story" where he slows down the several seconds he chose to cut from the source until they are dismantled from their specific identity and bleed into color and motion. The characters, taken from films shot in different countries and times, seem almost identical when devoid of their context and perspective. They float or hover as a kind of collective Saudade, as a sum of all human loss.

Amor is another collaboration between the two artists, who together exhibited "Maqamat" at the Tel Aviv Museum of Art.

Hagit Emma Werner | emma@room25.il

This exhibition was made possible thanks to the generous support of Mati Broudo; Morel, the Israeli speaker manufacturer; and Niiio, the digital art platform.

Room 25